



Energistyrelsen
Att.: Hanne Windemuller
Amaliegade 44
1256 København K

Evaluering af køberetsordningen

- 1) Status/erfaringer og evaluering januar 2011
- 2) Forslag til ændringer

1 - Status og evaluering (januar 2011)

Januar 2011 er 9 køberetsforløb gennemført. Fordelt på de 9 projekter har i alt 189 lokale personer købt vindmølleandele svarende til gennemsnitlig 289 andele pr. person. Det svarer til en gennemsnitlig investering pr. person på knap 1 mio. kr.

Da en del af de 189 lokale kun har købt et meget lille antal andele har andre købt for meget store beløb.

Projekt	Lem Kær	Vester Barde	Rends Hedegaard
Sted	Ringkøbing-Skjern		Åbenrå
Møller	11 x 3 MW	5 x 3 MW	5 x 3 MW
Andele udbudt	21.600	7.744	7.258
Andele solgt	6.400 30 %	5.444 70 %	161 2 %
Antal ejere	23	29	8
Pris pr andel	3.600	3.600	3.400

Projekt	Holmen	Lønborg Hede	Bindesbøl
Sted	Ringkøbing-Skjern		
Møller	6 x 3 MW	7 x 3 MW	8 x 3 MW
Andele udbudt	11.006	12.817	10.626
Andele solgt	11.006 100 %	12.817 100 %	10.608 100 %



Antal ejere	38	17	12
Pris pr andel	2.800	3.300	3.700

Projekt	Svoldrup Kær	Aalestrup	Vejsnæs
Sted	Vesthimmerland		Ærø*
Møller	6 x 1,8 MW	4 x 3 MW	3 x 2 MW
Andele udbudt	6.776	5.622	3.950
Andele solgt	128 2 %	4.170 74 %	3.950 100 %
Antal ejere	8	14	40
Pris pr andel	4.300	1.228/3.070	3.200

* Hele Ærø-projektet er udbudt og solgt lokalt.

I alt 210 personer og firmaer i Ærø kommune har købt 100 % af møllerne fordelt på 19.746 andele.

I tabellen er kun anført andelene i 20 % udbuddet, som alle blev solgt indenfor 4,5 km.

Køberetsordningen fungerer ikke i overensstemmelse med det, der var den klart formulerede politiske intention, nemlig at øge den lokale opbakning ved at give mange lokale mulighed for at blive medejere.

Årsagen er flere, men skyldes primært, at:

- Forholdet mellem kostægte priser og markedsprisen er sådan, at opstillerne af nye møller kan have en økonomisk interesse i at undgå at sælge 20 % af projekterne til kostægte priser. Når de 4 uger er gået kan usolgte andele beholdes eller sælges til markedsprisen.
- VE-loven indeholder kun svage rammer for, hvordan køberetsordningen skal gennemføres i praksis, herunder hvilke krav der stilles til informationsvirksomhed og udbudsmateriale.
- I 8 af de 9 i januar 2011 gennemførte køberetsforløb har i alt 149 personer købt andele for i gennemsnit 1,2 million kr. Det dækker over en spredning, hvor en del naboer har købt andele f.eks. i forhold til eget elforbrug, mens andre har købt for mange mio. kr.

Det er afgørende at undgå uklarhed og usikkerhed om køberetsordningens praktiske gennemførelse. Dette gælder for både projektudvikler og køber af andele. Derfor foreslås en række konkrete ændringer til ordningen, der har til formål at sikre intentionen med loven; at en bred gruppe af borgere køber andele, at andelene bliver udbudt på en retvisende måde, og at spekulative opkøb i andele minimeres.

2 - Forslag til ændringer:

1. **Præcisering af §54** så det fremgår hvilke typer overtrædelser af køberetsordningen, der evt. kan føre til tab af pristillægget og hvilke mindre overtrædelser, der ikke vil medføre dette tab. I denne sammenhæng forslås det, at §54 præciserer, at det udelukkende er forsætlige overtrædelser, hvor der f.eks. bevidst misinformeres om projektets økonomi eller manglende gennemførelse af køberetsordningen, der kan føre til bortfald af pristillæg. Ved mindre ikke forsætlige overtrædelser, vil der blive givet dispensation eller mulighed for justering af projekt, hvormed pristillægget kan opretholdes.

Baggrund: Pristillægget bør i videst muligt omfang opretholdes, idet projektets økonomi er afhængig af dette, og dermed vil eventuelle andelshavere kunne komme i økonomiske problemer, hvis opstilleren ikke overholder reglerne og dermed mister 25-øren. Dette medfører, at køb af andele i et vindmølleprojekt bliver risikobetonet i forhold til usikkerheden, om hvad der kan medføre bortfald af 25-øren, og dermed vil færre købe andele.

2. **Procesgodkendelse af gennemført annoncering af værditabsordning og køberetsordning samt afholdelse af borgermøde om værditabsordning.** Opstiller skal efter endt proces med annoncering og borgermøde dokumentere overfor Energinet.dk, at VE-lovens proceskrav er overholdt. Herefter kvitterer Energinet.dk med en godkendelse, hvis dokumentationen er tilfredsstillende. Kvitteringen er en ren procesgodkendelse, det vil sige, at den dækker ikke over indholdsmæssige fejl og mangler.

Baggrund: Energinet.dk skal i dag efter loven godkende udbudsmateriale inden udsendelse, mens proceduren ikke indeholder nogen former for dokumentation for, at den beskrevne proces efterfølgende er gennemført. VE-loven bør kunne præciseres således, at opstiller skal dokumentere, at værditabsordningen er annonceret og møde er afholdt samt at køberetsordningen er annonceret og har været elektronisk tilgængelig.

Energinet.dks godkendelse af at processen i forhold til borgerne er afsluttet er udelukkende en procesgodkendelse og ikke en indholdsgodkendelse. 25-øren er hermed sikret i forhold til proceskravene, men ikke i forhold til senere sager om fx misinformation, idet sådanne sager og lignende sager vil fortsat kunne medføre fratagelse af 25-øren.

3. **Indføre en bestemmelse om, at andelene skal holdes i en minimumsperiode.**

Baggrund: Reglen skal modvirke, at køb af andele overvejende er drevet af spekulation frem for ønsket om lokalt medejerskab og engagement. Det skal diskuteres nærmere, hvor lang en periode der er behov for, for at sikre mod spekulation og samtidig ikke fjerne incitamentet til at købe andele. I denne sammenhæng kan det også overvejes om et loft over antal andele pr. borger kan bidrage til at styrke det brede lokale medejerskab.



4. Forlæng udbudsperioden for køb af andele bør udbudsperioden fra de nuværende "mindst 4 uger til "mindst 8 uger".

Baggrund: En længere frist vil give mulighed for, at interesserede borgere får bedre mulighed for at træffe valget om at købe andele. Endvidere bør det tilstræbes, at køberetsordningen bliver gennemført på et tidspunkt, hvor der er overblik over projektets samlede økonomi, fx omfanget af værditabsudgifter.

5. Opfordre til bedre lokal information om køberetsmuligheden.

Det er svært at lovgive om dette, men der kan tilføjes et krav om bedre information om udbud af andele på fx en fælles mere offentlig hjemmeside, hvor allerede eksisterende information formidles vedrørende nye vindmølleprojekter.

Baggrund: Det kan være hensigtsmæssigt med et mere aktivt informations- og salgsarbejde, herunder oplysninger om projekt og udbud af andele på en offentlig hjemmeside, som der evt. kan linkes til fra kommunens og Energinet.dks hjemmeside med specificering af projekter. Energinet.dk bør kunne oprette og drive denne hjemmeside med de informationer, de allerede råder over. Information samlet på én hjemmeside vil sikre en øget transparens for køberne af andele på tværs af projekterne.

Med venlig hilsen

Asbjørn Bjerre
Danmarks Vindmølleforening

Søren Korsholm
Landbrug & Fødevarer

Stine Grenaa Jensen
Dansk Energi

Jan Serup Hylleberg
Vindmølleindustrien



Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Att. Jens Bengtsson

9. juni 2011

Supplerende forslag vedr. køberetsordningen

Danmarks Vindmølleforening har tidligere sammen med Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Landbrug & Fødevarer og Vindmølleindustrien indsendt evaluering og forslag til ændringer af køberetsloven.

Til nogle af de fælles forslag følger hermed supplerende forslag fra Danmarks Vindmølleforening. For god ordens skyld skal det understreges, at vi selvfølgelig bakker 100 % op om alle de fælles forslag, men ønsker at supplere nogle af disse med vores egne forslag.

For overskuelighedens skyld er både de fælles forslag (med oprindelig nummerering) og der, hvor der er -supplerende forslag fra DV, indskrevet herunder og desuden emnemæssigt opdelt i følgende afsnit:

- Krav til information om vindmølleandele og købsmuligheden
- Rammer der modvirker store spekulationsopkøb

Som det fremgår af vore forslag ser vi behov for store ændringer af VE-lovens bestemmelser vedr. lokal køberet.

Køberetsordningen er den eneste af VE-lovens fire planlægningsincitament, der absolut ikke virker i overensstemmelse med politikernes intentioner, da de i stor enighed besluttede den som et led i den seneste energiaftale.

I Danmarks Vindmølleforening er vi enige med politikerne i at lokal køberet er et vigtigt og positivt planlægningsincitament. Det er vores overbevisning, at den med de rette lovgivningsmæssige rammer kan bringes til at fungere som ønsket.

Med venlig hilsen

Danmarks vindmølleforening

Krav til information om vindmølleandele og købsmuligheden

Fælles forslag med L & F, Dansk Energi og Vindmølleindustrien

Nr. 5: Opfordre til bedre lokal information om køberetsmuligheden.

Det er svært at lovgive om dette, men der kan tilføjes et krav om bedre information om udbud af andele på fx en fælles mere offentlig hjemmeside, hvor allerede eksisterende information formidles vedrørende nye vindmølleprojekter.

Det kan være hensigtsmæssigt med et mere aktivt informations- og salgsarbejde, herunder oplysninger om projekt og udbud af andele på en offentlig hjemmeside, som der evt. kan linkes til fra kommunens og Energinet.dks hjemmeside med specificering af projekter. Energinet.dk bør kunne oprette og drive denne hjemmeside med de informationer, de allerede råder over. Information samlet på én hjemmeside vil sikre en øget transparens for køberne af andele på tværs af projekterne.

Supplerende forslag fra DV

5.A. Særskilt møde og bedre annoncering.

Det præciseres, at der på et i loven nærmere beskrevet passende tidspunkt i forhold til perioden hvor der kan købes andele, skal afholdes et særskilt møde for information til lokalbefolkningen om køberetten.

Hvis det bliver muligt at få besluttet, at Energinet.dk går stærkere ind i informationsarbejdet om køberetsordningen vil det være naturligt at der ved dette møde er deltagelse af en repræsentant for Energinet.dk.

Erfaringen fra de første to år viser, at salget af andele hænger nøje sammen med informations- og salgsarbejdet i det konkrete tilfælde.

Hvis der kun informeres gennem den lovpligtige annonce kan det være ret få der indenfor de nugældende 4 uger opdager, at der er andele til salg.

Lokal information om køberetsmuligheden sikres ved mere specificerede krav til annoncering og oplysning (fx annoncering i mere end én lokal avis og krav om elektronisk adgang til information om projekt på egen hjemmeside).

Fælles forslag med L & F, Dansk Energi og Vindmølleindustrien

Nr. 4. Forlæng udbudsperioden for køb af andele fra de nuværende mindst 4 uger til mindst 8 uger.

En længere frist vil give mulighed for, at interesserede borgere får bedre mulighed for at træffe valget om at købe andele.

Endvidere bør det tilstræbes, at køberetsordningen bliver gennemført på et tidspunkt, hvor der er overblik over projektets samlede økonomi, fx omfanget af værditabsudgifter.

Supplerende forslag fra DV

4.A Udbud af andele kan først finde sted når byggetilladelse foreligger.

I det fælles forslag skrev vi, at det "bør tilstræbes" at køberetsperioden bliver på et tidspunkt, hvor der ikke er mange usikkerheder. Dvs. sent.

Et mere effektivt og konsekvent forslag kunne være at udbud af andele først kan finde sted når byggetilladelse foreligger. Hovedparten af potentielle lokale andelskøbere vil primært være interesseret i at eje en andel med god sikkerhed og et gennemskueligt investeringsgrundlag.

Med en købsproces sent i forløbet vil det være vanskeligere for de opstillere, der gerne vil undgå at sælge andele, at fremstille et udbudsmateriale, der indeholder en lang række advarsler om usikkerheder ved investering i mølleandele. Efter værditabsforløbet og sent i processen vil der være en naturlig større lokal bevågenhed omkring at der lokalt er møller på vej og derfor også mere opmærksomhed omkring muligheden for at blive medejer af møllerne.

Opstillere vil formentlig kræve en kompensation for at påtage sig en risiko på vegne af de lokale andelskøbere i projektførelsen. Dette kunne evt. imødekommes ved at tillade medregning af ekstra finansieringsomkostninger i den sidste del af projektet.

Supplerende forslag fra DV

4.B Krav til udbudsmaterialet og rammer for revisorens arbejde. Udarbejdelse af revisorinstruks.

I VE-lovens § 14, stk. 3 er det forklaret, at den erklæring fra en statsautoriseret revisor som skal ledsage udbudsmaterialet skal erklære at projektet:
- i selskabets vedtægter, jf. § 13, stk. 3 forklarer i hvilket omfang selskabet kan stifte gæld,

- oplyser hæftelsen pr. andel, jf. § 14, stk. 1,
 - beregner andelsprisen ud fra en produktion på 1.000 kWh pr. andel, (alternativt en anden model som i § 14, stk. 5)
- samt at "oplysningerne (i udbudsmaterialet) om økonomiske forhold i øvrigt er retvisende"

Som det fremgår, er de tre førstnævnte forhold rent deskriptive og handler om at konstatere at bestemte typer af oplysninger er indeholdt i udbudsmaterialet, men uden at der nødvendigvis også foreligger en indholdsmæssig vurdering af oplysningerne fra revisors side.

Sidstnævnte betingelse om at oplysningerne er "retvisende" giver ingen nærmere forklaring af hvad der konkret skal eller bør vurderes for at udbudsmaterialet er retvisende.

Med en så bred fortolkningsmulighed er det ikke mærkeligt, at det hidtidige udbudsmateriale og de tilhørende revisorerklæringer har været meget forskellige.

Det er vigtigt at udbudsmateriale og revisorerklæringer fremstår præcise og troværdige. I den politiske proces forud for VE-loven var der udbredt enighed i forligskredsen om at køberetsordningen i høj grad skulle sigte på lokale borgere, som ikke nødvendigvis besidder detaljeret forhåndsviden om investeringer i vindmøller.

Dette kunne tale for, at der udarbejdes en kort revisorinstruks, som nærmere forklarer hvad det er revisoren skal undersøge før erklæringen kan afgives. Begrebet kostægte priser skal beskrives nøjere og herunder hvordan dette vurderes. En vurdering af hvordan den kommercielle del af vindmølleprojektet og andelsdelen er afskilt kunne også indgå i revisorens arbejde.

En anden måde at signalere sikkerhed og troværdighed på overfor lokale andelskøbere kunne være at kræve at erklæringen om udbudsmaterialet fra en statsautoriseret revisor ikke må udstedes af den samme revisor, der har udarbejdet udbudsmaterialet for opstiller. I mange sammenhænge er det ikke accepteret eller anerkendt praksis, at man tillader "at revidere sig selv".

Udbudsmaterialet er opstillerens ansvar og opstilleren kan naturligvis hyre en revisor eller anden konsulent til at udarbejde materialet.

M.h.t. revisoreerklæringen bør det overvejes at indføre en bestemmelse om, at revisorerklæringen skal udarbejdes af en af opstilleren uafhængig revisor.

Rammer der modvirker store spekulationsopkøb

Fælles forslag med L & F, Dansk Energi og Vindmølleindustrien

Nr. 3. Indføre en bestemmelse om, at andelene skal holdes i en minimumsperiode.

Reglen skal modvirke, at køb af andele overvejende er drevet af spekulation frem for ønsket om lokalt medejerskab og engagement. Det skal diskuteres nærmere, hvor lang en periode der er behov for, for at sikre mod spekulation og samtidig ikke fjerne incitamentet til at købe andele. I denne sammenhæng kan det også overvejes om et loft over antal andele pr. borger kan bidrage til at styrke det brede lokale medejerskab.

Supplerende forslag fra DV

3.A Indføre en bestemmelse om loft over andele i den første udbudsrunde

Den sidste del af forslaget med et loft kan specificeres således: Alle indenfor 4,5 km radius og alle boende i opstillingskommunen kan som nu anmode om at måtte købe det antal andele, de ønsker. Som i nuværende § 15, stk.3. har personkredsen indenfor 4,5 km forsteret på at købe andele.

Der lægges imidlertid ved den første optælling af købsønsker et loft på max. 100 andele (evt. 200 andele) pr. person.

Er alle andele ikke hermed solgt, fordeles de resterende i forhold til købernes ønsker og fordelingsbestemmelserne i VE-lovens § 16.

From: Camilla Damsø Pedersen
Sent: 9. maj 2011 16:40
To: 'hw@ens.dk'; 'spo@ENS.DK'
Cc: Anders Stouge; Kristine van het Erve Grunnet
Subject: Evaluering af vindmølleordningerne

Kære Hanne

DI Energibranchen har sammen med Danmarks Vindmølleforening, Vindmølleindustrien, Landbrug&Fødevarer samt Dansk Energi fremsendt bemærkninger til taksationsmyndighedens forslag til værditabsordningen d.d.

Dertil har vi en række kommentarer til køberetsordningen:

Bemærkninger til køberetsordningen

Pristillægget er af stor betydning for et vindmølleprojekts økonomi. § 54 i lov om fremme af vedvarende energi bør derfor præciseres, så det fremgår, hvilke typer af overtrædelser der evt. kan føre til tab af pristillægget.

Lokalt medejerskab medfører for vindopstillere, udover administration i etableringsfasen, også løbende administration i driftsfasen for et projekt. Det anbefales derfor, at muligheden for at indføre en bagatelgrænse undersøges. Derved vil frasalg til lokalt ejerskab kun ske, såfremt der er tilstrækkelig opbakning til, at et givent projekt afsættes til lokalt ejerskab.

En ulempe ved køberetsordningen for en opstiller af vindmøller er endvidere, at det kan være uhensigtsmæssigt at skulle offentliggøre budgetter. Budgetter kan indeholde priser og vilkår i forhold til bl.a. leverandører, som det for vindmølleopstillere ikke er ønskeligt, at konkurrenter får indblik i ved offentliggørelse i forbindelse med køberetsudbuddet.

Sidst skal det påpeges, at incitamentet til egenproduktion af vindenergi er blevet forringet med indførelsen af køberetsordningen, da nettoafregning om bekendt kræver, at elproduktionsanlægget er 100 pct. ejet af forbrugeren. Dette medfører også, at andre former for energikilder til egenproduktion forfordes frem for vindkraft.

Med venlig hilsen

Camilla Damsø Pedersen
Konsulent, Energi

(+45) 3377 3928
(+45) 2328 4913 (Mobile)
cdp@di.dk
di.dk

Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K
Att. Birgit Gilland
bgi@ens.dk

kopi: ens@ens.dk

24. oktober 2011

Bemærkninger til Energistyrelsens evaluering af køberetsordningen i VE-loven, jf. styrelsens mail af 5. oktober

Det er vores vurdering at Energistyrelsen har lavet en grundig og balanceret evaluering til brug for den videre drøftelse af ændringer i køberetsordningen.

Med undtagelse af forslaget om en 16 km. grænse, så finder vi at de hovedpunkter med ændringsforslag som Energistyrelsen opstiller alle er relevante og nødvendige ændringer.

Energistyrelsen foreslår at man benytter en 16 kilometer grænse i stedet for 4,5 km. zonen og opstillingskommunen, som afgrænsning af køberkredsen. Den fjernzone på 10-16 km. som Energistyrelsens henviser til er imidlertid mere at betragte som en zone til vurdering af landskaber og ikke til administrative afgrænsninger.

Nærzonen indtil 4,5 km fra en vindmølle er af det tidligere planlægningsudvalg defineret som det område, hvor vindmøller kan være et dominerende element i landskabsbilledet, hvilket ikke anses for at være tilfældet i mellemzonen op til 10 km og fjernzonen op til 16 km. Der kan her ikke være en effekt af vindmølleplaceringer som naboer kan betragte som væsentlige genevirkninger.

Med den 4,5 km. zone, som benyttes i dag er der allerede taget hensyn til synligheden i landskabet. Afhængig af landskab, terræn og bygninger mv. er det slet ikke sikkert at møllerne overhovedet er synlige med de forslåede 16 km.

Det er naturligt at den kommune, der som opstillingskommune behandler vindmølleprojektet administrativt og politisk og også lægger areal til projektet, kan give sine borgere mulighed for at deltage i køberetsudbuddet. Det er således et planlægningsincitament for kommunernes politikere, at de kan henvise til at kommunens egne borgere får mulighed for og økonomisk interesse i at købe andele, og at eventuelle skatteindtægter hermed også bliver i kommunen.

Ellemarksvej 47
8000 Århus C
Telefon 8611 2600
Telefax 8611 2700
info@dkvind.dk
www.dkvind.dk
Giro 6 33 79 10
CVR. 88 46 85 11

Desuden vil en 16 km. Zone, blive vanskelig at administrere pga. den omfattende lokalisering af ejendomme i en 16 km. radius.

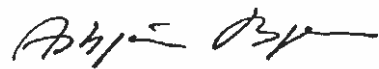
Danmarks Vindmølleforening vil derfor kraftigt anbefale at bibeholde den nuværende afgrænsning af køberkredsen.

Med hensyn til forbedringen af informationen til borgerne om udbuddene - som også Energistyrelsen vurderer er nødvendig - vil vi tillade os yderligere at bemærke følgende:

Det har vist sig i praksis, at de projekter, hvor naboer tidligt i forløbet er informeret om køberetsmuligheden såvel som om de andre ordninger i VE-loven sikres en bedre proces omkring planlægning og vindmølleopstilling. Vi vil således anbefale at myndighederne - mest oplagt Energinet.dk og evt. i samarbejde med Miljøministeriets vindmøllesekretariat - inddrages i afholdelse af et tidligt informationsmøde og evt. andre informationsaktiviteter, så naboer og andre borgere informeres uvildigt og objektivt om planlægningsprocessen, køberetsmuligheden og de andre ordninger.

Spørgeskemaundersøgelsen, som Energistyrelsen har udført som led i evalueringen, bidrager til at belyse ordningen. Der er behov for fremover at kunne følge ordningen og Danmarks Vindmølleforening foreslår at denne statistik gøres til en permanent løbende statistikopgave for Energistyrelsen.

Med venlig hilsen



Asbjørn Bjerre

Energistyrelsen
Att.: Birgit Gilland
Amaliegade 44
1256 København K
ens@ens.dk



Bemærkninger til Evaluering af køberetsordningen i lov om fremme af vedvarende energi

Dato: 24-10-2011

Dansk Energi og Vindmølleindustrien fremsendte i maj sammen med Danmarks Vindmølleforening og Landbrug og Fødevarer en række forslag til ændringer af køberetsordningen til Energistyrelsen.

Energistyrelsens udkast til evaluering indeholder en række forslag til ændring af køberetsordningen. Ændringerne afspejler både indkomne forslag fra de berørte organisationer men inkluderer også emner, der ikke har været berørt i de indledende faser, herunder vilkår for havvindmøller og forsøgsmøller.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien har en række fælles bemærkninger til Energistyrelsens udkast til evaluering, herunder til de konkrete forslag til ændringer i ordningen.

Oplysning om udbuddet samt forlængelse af udbudsperioden

Dansk Energi og Vindmølleindustrien finder det hensigtsmæssigt, at der ved udbud af andele finder et aktivt informations- og salgsarbejde sted.

Der er i gældende regler krav om annoncering i lokale aviser, hvilket efter industriens vurdering er en dækkende formulering. Som påpeget i Energistyrelsens udkast til evaluering læser ikke alle borgere lokale og regionale aviser på jævnlig basis. Frem for yderligere krav til lokal annoncering, bør der derfor arbejdes for en fælles mere offentlig hjemmeside eksempelvis i regi af Energinet.dk. Udarbejdelsen af en standardannonce til annoncering af udbuddet virker derudover som et brugbart tiltag.

Til yderligere oplysning om udbuddet stilles forslag om, at information om udbuddet også skal ske på et møde. Dansk Energi og Vindmølleindustrien bakker op om dette, **såfremt det kan ske i regi af det lovpligtige møde om værditab**. Dansk Energi og Vindmølleindustrien kan ikke støtte krav



om afholdelse af yderligere møder og dermed øgede administrative byrder for opstillere.

En forlængelse af udbudsperioden til 8 uger vil give mulige købere bedre mulighed til at overveje et eventuelt køb af andele og må dermed forventes at bidrage positivt til hensigten om et bredt lokalt medejerskab.

Loft over andele

Erfaringen med køberetsordningen viser, at ordningen har medført, at mange andele har fordelt sig på få hænder. Dette har ikke bidraget til formålet med ordningen med at sikre det brede lokale medejerskab. Energistyrelsen foreslår i udkastet til evaluering, at der fastsættes en grænse for fortrinsretten ved et defineret antal andele – i udkastet foreslås 50 andele.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien finder, at en loftsmodel er et konstruktivt forslag, som med fordel kan indgå i en kommende køberetsordning.

Binding af ejerskab af andele i en minimumsperiode

Køberetsordningens bestemmelse om, at 20 pct. andele skal udbydes til en omkostningsbaseret pris medfører, at der kan være et investeringsincitament i at opkøbe andele med henblik på umiddelbart efterfølgende videresalg. Dette incitament vil kunne begrænses og dermed fastholde et lokalt ejerskab i en længere periode, hvis der indføres en minimumsperiode, hvor andelene ikke kan videresælges. Reglerne kan fx udformes i stil med reglerne om bindingsperioder for medarbejderaktier.

Hvis ikke en binding af ejerskabet indføres i reglerne på nuværende tidspunkt, opfordres Energistyrelsen til at følge udviklingen i videresalg af andele inden for de første to år efter at projekterne er realiseret.

Nedre grænse for krav om udskillelse af separat selskab til at håndtere de lokale andelshavere

I 3 ud af de 7 evaluerede projekter er der blot solgt 1 – 2 pct. af andelene, hvilket medfører, at der skal oprettes og administreres et selvstændigt selskab/lav med få andelshavere med en meget lille ejerandel af det samlede projekt. I disse projekter hvor den lokale interesse for ejerandele er meget lav, bør det overvejes, at indføre et minimumskrav for den lokale ejerandel på fx 2 pct. Det vil sige, at hvis der ikke sælges 2 pct. af de udbudte andele frafaldes kravet om lokalt medejerskab i det givne projekt. Baggrunden for minimumskravet er, at der er forbundet med en del administrative omkostninger at oprette og løbende håndtere et selskab, der varetager meget få andelshavers interesser.



Fastsættelse af kilometergrænse

Derudover foreslår Energistyrelsen, at kommunegrænsen erstattes af en kilometergrænse, således, at det er borgere inden for 4,5 km og dernæst 16 km, som tilbydes mulighed for at købe andele under køberetsordningen.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien mener, at **den nuværende ramme** med 4,5 km og kommunen, hvor møllerne er opstillet **sender de rigtige signaler** i forhold til køberetten. 4,5 km zonen sikrer, at de borgere der bor i nærheden af vindmølleparken har en første ret til at købe andele, mens de øvrige tilgængelige andele også bliver udbudt til resten af den kommune, som står med planlægningsarbejdet. Nogle kommuner bruger køberetten som et positivt argument i forhold til, at alle borgere i kommunen kan købe andele. En ændring af dette til 16 km vil af kommuner kunne opfattes som et forringet incitament til at løfte planlægningsopgaven.

Udbudsgrænse for havvindmøller

Energistyrelsen foreslår to kilometergrænser for havvindmøller på hhv. 4,5 km og 16 km. Borgere inden for 4,5 km har første prioritet på linje med landmøller, og derefter kan borgere i kommunerne, der ligger inden for 16 km købe andele.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien har forståelse for intentionen om at udbrede medejerskabet til havvindmøller, som ikke er blevet udbudt. Til denne type af projekter kan en kilometergrænse være en model, idet den sikrer, at alle borgere i de kommuner, der ligger inden for 16 km fra nærmeste mølle tilbydes mulighed for medejerskab.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien vil dog gøre opmærksom på, at projekter på havet som udgangspunkt har en langt større skala og økonomi end projekter på land. Et udbud på 20 % vil derfor sandsynligvis ofte kun få solgt nogle få procent til lokale borgere. Dette skyldes, at borgerne sandsynligvis ikke har investeringsmidlerne til en storskalainvestering i en kystnær vindmøllepark. Endvidere er kystnære mølleprojekter i forhold til landmøller mere risikable at investere i, hvormed færre igen vil investere.

Erfaringen med projekter på land viser, at det kan være vanskeligt at sælge alle udbudte andele i et projekt. I et havmølleprojekt vil 20 % udgøre et langt større antal andele, og det er derfor vanskeligt at forestille sig, at et tilsvarende antal andele kan omsættes. Energistyrelsen bør derfor være opmærksom på, at modellen med krav om udbud af 20 % medejerskab ikke som udgangspunkt kan overføres til havvindmøller.



Revisors rolle

Udbudsmaterialet er i dag ledsaget af en erklæring fra en statsautoriseret revisor. Energistyrelsen overvejer i udkastet i tillæg dertil, hvorvidt der bør udarbejdes en revisorinstruks, samt hvorvidt revisorerklæringen bør indhentes fra en uafhængig revisor.

Det eksisterende krav om en revisorerklæring har, jf. forarbejderne til VE-loven, til formål at give investorerne sikkerhed for, at projektets økonomiske forhold er korrekt beskrevet i udbudsmaterialet. Dette er en velkendt revisionsopgave, som svarer til revisors forpligtelser i forbindelse med sædvanlig virksomhedsrevision. Det er derfor Dansk Energis og Vindmølleindustriens holdning, at der **ikke** er behov for en revisorinstruks.

En revisionsinstruks er et overflødigt krav, som alene vil bidrage til en unødvendig bureaukratisering af udbudsprocessen. Der er endvidere risiko for, at en instruks vil medføre større krav om yderligere sikkerhed, hvilket givet grundlaget i den fremtidige elpris, er vanskelig at honorere uanset instruks eller ikke-instruks. Et krav om revisorinstruks vil derfor næppe medføre større værdi for køber, men risikerer at medføre falsk tryghed udover en forøgelse af de administrative omkostninger.

Tilsvarende gælder overvejslen om inddragelse af uafhængig revisor, det vil sige en revisor, der ikke har udarbejdet udbudsmaterialet. Dansk Energi og Vindmølleindustrien mener ikke, at der her er et særskilt problem, som medfører behov for et krav om, at opstiller ikke må anvende samme revisor til udarbejdelsen af udbudsmateriale og revisorerklæring. Dette skyldes, at regelsættet for udarbejdelse af revisorerklæringer bør være tilstrækkeligt til at sikre et retvisende billede af udbudsmaterialet. Dansk Energi og Vindmølleindustrien opfordrer derfor til, at overvejslen om revisorinstruks bortfalder.

Præcisering af § 54

Det foreslås i udkastet til evaluering, at Energinet.dk forud for iværksættelse af udbuddet træffer afgørelse om, hvorvidt § 54 er opfyldt.

Det er hensigtsmæssigt, at der hverken for opstiller eller mulige købere af andele hersker tvivl om det økonomiske grundlag for et projekt. Dansk Energi og Vindmølleindustrien finder derfor forslaget positivt og bakker op om indarbejdelse af de foreslåede ændringer.

Forsøgsmøller

Energistyrelsen lægger i sit udkast til evaluering op til, at køberetsordningen fremadrettet skal omfatte forsøgsmøller, herunder såvel



0-serie møller som prototypevindmøller, sidstnævnte dog først efter endt forsøgsperiode.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien har forståelse for ønsket om at udvide køberetsordningen til at omfatte 0-serie møller. Det skal dog understreges, at formålet med opstilling af forsøgsmøller, herunder 0-serie møller, er afprøvning og demonstration og dermed aktiviteter, der kan påvirke møllens driftsøkonomi. Dansk Energi og Vindmølleindustrien skal understrege, at dette formål ikke må påvirkes af, at der indgår andelshavere i ejerkredsen. Såfremt køberetsordningen udvides til at omfatte 0-serie møller, skal det således være klart, at evt. påvirkning af driftsøkonomien på baggrund af afprøvning eller demonstration kan resultere i en afsmitning på afkastet for alle parter i ejerkredsen.

Miljøministeren har i foråret 2011 identificeret en række områder til fabrikantdrevne pladser til afprøvning af prototyper. Prototyper er den første, ikke seriefremstillede mølle af en ny type. Afprøvning af møllen kan ske på testcenteret i Østerild eller Høvsøre samt på fabrikantdrevne pladser eller andre arealer, der er planlagt til formålet. Afprøvning af forsøgsmøller er en central del af udviklingen af nye mølletyper, og det er centralt for Dansk Energi og Vindmølleindustrien, at incitamentet til at opstille og afprøve prototyper ikke påvirkes negativt ved en evt. udvidelse af køberetsordningen.

Energistyrelsen lægger i udkastet op til, at prototyper kan blive omfattet af køberetsordningen, når prototypecertificeringen udløber. Dansk Energi og Vindmølleindustrien har forståelse for dette synspunkt, men det skal understreges, at der i aftalekomplekset for prototyper kan være oplysninger, herunder omfanget og karakteren af forsøgs-elementet, som er virksomhedsfortrolige og ikke kan udleveres i en udbudssituation. Der skal derfor i en evt. udvidelse tages højde for, at der for forsøgsmøller kan være behov for at tage særlige hensyn eller forbehold i forhold til udlevering af materiale om møllen.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien må derfor tage forbehold for en udvidelse af køberetsordningen til at omfatte såvel 0-serie møller som prototyper, da der er behov for at afveje, om det vil influere muligheden for at gennemføre afprøvning og demonstration negativt.

Afsluttende bemærkninger

Energistyrelsens udkast til evaluering indeholder en række positive forslag til ændringer. Der er dog samtidig enkelte elementer, som er mere problematiske, og som, Dansk Energi og Vindmølleindustrien frygter, kan modarbejde hensigten med at skabe et bredt, lokalt ejerskab uden at



pålægger opstiller forøgede økonomiske og administrative omkostninger. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at revisors rolle i udbudsprocessen ikke bliver genstand for unødigt bureaukrati, som der ikke er baggrund for i det eksisterende erfaringsgrundlag.

Endvidere har vi taget Energistyrelsens ønske om at udvide ordningen til at omfatte 0-serie møller til efterretning. Det er dog væsentligt, at det forinden klarlægges, at en sådan udvidelse ikke vil modarbejde formålet med opstilling af forsøgsmøller, herunder incitamentet til at gennemføre afprøvning eller demonstration, eller kompromittere virksomhedsfortrolige oplysninger om nye møller. Dansk Energi og Vindmølleindustrien skal understrege, at der skal være taget omhyggeligt højde for disse hensyn, inden en evt. udvidelse af ordningen finder sted.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien vil meget gerne drøfte særligt punkterne om præcisering af §54, hvorledes udbudsmaterialet til køberet kan forbedres og køberet til forsøgs- og prototypemøller på bilateralt møde med Energistyrelsen, idet vi finder, at her er der behov for en yderligere dialog.

Dansk Energi og Vindmølleindustrien har ikke yderligere bemærkninger til udkastet til evaluering, men står naturligvis til rådighed for en uddybning eller evt. spørgsmål.

Med venlig hilsen

Stine Grenaa Jensen
Dansk Energi

Jan Hylleberg
Vindmølleindustrien

Energistyrelsen
Sendt pr. e-mail

Vedr. udkast til evaluering af køberetsordningen.

DI Energibranchen takker for høringen af Energistyrelsens udkast til evaluering af køberetsordningen, og har følgende bemærkninger til evalueringen:

Information om udbud

Energistyrelsen foreslår, at der i lighed med værditabsordningen bør afholdes et møde om udbuddet. DI Energibranchen vil opfordre til, at mødet kan afholdes i forbindelse med mødet om værditabsordningen, så opstillere undgår unødvendige administrative omkostninger.

Revisors rolle

Energistyrelsen overvejer, hvorvidt der skal udarbejdes en revisorinstruks. DI Energibranchen sætter spørgsmålstegn ved nødvendigheden af en revisionsinstruks og vil henstille til, at en eventuel revisionsinstruks udarbejdes i samarbejde med branchens parter, såfremt det alligevel besluttes at indføre en sådan.

Forsøgsmøller

Energistyrelsen foreslår, at det fremover overvejes alene at undtage forsøgsmøller, som prototypecertificeres efter den europæiske standard DS/EN 61400-22 fra køberetsordningen, mens eksempelvis serie 0-møller foreslås at blive omfattet af køberetsordningen.

DI Energibranchen vil anbefale, at der ikke foretages en sådan indskrænkning af undtagelsen, da det primære formål med opstilling af demonstrationsmøller er afprøvning og demonstration af ny teknologi. Det er i denne forbindelse vigtigt, at hensynet til lokalt medejerskab ikke medfører en hæmmende virkning på demonstrationsaktiviteterne. Blandt andet vil det være vigtigt, at der, da der typisk er tale om ny teknologi, kan opretholdes en fortrolighed mellem opstiller og vindmølleproducent.

Dertil vil der i mange tilfælde være en uhensigtsmæssig indbygget konflikt mellem opstiller og andelshavere, idet førstnævnte overvejende ønsker at indsamle erfarin-

ger, og i løbet af møllens levetid kan ønske at afprøve nye komponenter, der ikke er kendte på idriftsættelsestidspunktet, mens andelshaveres primære interesse vil være i stabil drift og minimering af omkostninger. I tillæg hertil vil de risici og forventede afkast der er forbundet med et demonstrationsprojekt i mange tilfælde ikke være attraktive for andelshavere sammenlignet med risici og forventede afkast i kommercielle projekter.

§54

Det er positivt, at Energistyrelsen har bakket op om følgegruppens ønske om præcisering af bestemmelsen, da pristillægget som nævnt i bemærkninger fra DI Energi-branchen af den 9. maj, er af stor betydning for projektets økonomi.

Nettoafregning

Det noteres, at det fremgår af evalueringen, at spørgsmålet om undtagelse af virksomhedsmøller for køberetsordningen (så de kan nettoafregnes) må blive behandlet i den generelle diskussion om nettoafregning for vedvarende energi. DI Energi-branchen vil fortsat opfordre til, at virksomhedsmøller undtages køberetsordningen, og indgår meget gerne i en nærmere dialog med Energistyrelsen om incitamentsstrukturen for virksomheders egenproduktion af vedvarende energi.

Høringsparter

Sidst bemærkes, at der under pkt. 1 om baggrund for ordningen står, at Energistyrelsen har været i særlig dialog med en række aktører. Her bør DI Energi-branchen nævnes, som det også gøres i forbindelse med evalueringsudkastene til garantifonden og den grønne ordning.

Har Energistyrelsen spørgsmål til bemærkningerne kan undertegnede kontaktes på tlf. 3377-3928.

Med venlig hilsen

Camilla Damsø Pedersen
Konsulent



Til
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Høring over udkast til evaluering af køberetsordningen

Den 18. oktober 2011

KL har den 5. oktober 2011 fået udkast til evaluering af køberetsordningen til høring. KL skal indledningsvist bemærke, at høringen ikke har været politisk behandlet i KL. Der tages derfor forbehold for en senere politisk behandling.

Jnr 10.05.02 K04
Sagsid 000229105

Ref C
c@kl.dk
Dir 3370

Det er KL's vurdering, at køberetsordningen har medvirket til en positiv lokal forankring af vindmøller. På den baggrund bakker KL op om Energistyrelsens anbefalinger, idet de vurderes i endnu højere grad at kunne forbedre køberetsordningen positivt.

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

I forhold til anbefalingen om øget information om udbud, vil KL gerne understrege, at en bedre information om ordningen i høj grad kan være med til at styrke og sprede lokalt ejerskab til vindmøller. Som anbefalet finder KL, at både et særskilt møde om ordningen, en fælles hjemmeside om udbud, standardannoncer, forlænget udbudsperiode og et øget annonceringskrav, alle er metoder til et styrket lokalt ejerskab til vindmøller.

www.kl.dk

1/2

Som foreslået af Energistyrelsen, er KL enig i, at en ændring af reglerne om, hvem der kan købe andele, vil have en positiv effekt i forhold til et styrket lokalt ejerskab til vindmøller. KL er således enig i, at en sikring af, at beboere også uden for en afstand af 4,5 km gives mulighed for at købe ejerandele vil understøtte en bredere lokal forankring af vindmøller. En kilometergrænse både i relation til havmøller og i relation til landmøller i stedet for en kommunegrænse vurderes også at være et godt parameter, idet vindmøllernes synlighed ikke tager hensyn til kommunegrænser.

Endvidere skal KL anføre, at KL anbefaler, at forsøgsmøller inddrages i køberetsordningen som anbefalet af Energistyrelsen.

Med venlig hilsen
Christina Føns



Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Energistyrelsen

Det åbne land og friluftsliv

J.nr.

Ref. jac

Den 25. oktober 2011

Evaluering af køberetsordningen i lov om fremme af vedvarende energi

Miljøministeriet ved Naturstyrelsen har i samarbejde med den tværministerielle arbejdsgruppe screenet hele landet for at finde arealer som er potentielt egnede til opstilling af serie-0 vindmøller. I forbindelse høringsafholdelsen af miljøvurdering af disse områder, har flere høringsbidrag påpeget forholdet til VE lovens incitamentsstruktur.

Det er særligt forholdet til køberetsordningen som de gerne så også gælde for serie-0 møller.

Styrelsen skal derfor anbefale at køberetsordningen udvides til at gælde disse møller.

Af det medsendte materiale, punkt 6.11 fremgår det, at Energistyrelsen overvejer fremover alene at undtage forsøgsmøller, som prototypecertificeres og at serie-0 møller fremover vil blive omfattet af køberetsordning.

Naturstyrelsen støtter op om denne ændring.

Med venlig hilsen

Janne Christensen

